

Rakennuksen suunnittelijoiden pätevyys

- Pääsuunnittelija
- Rakennussuunnittelija
- Erityisalan suunnittelija

Suunniteluun kannattaa panostaa aikaa ja ammattitaitoa, koska sillä on ratkaiseva merkitys lopputulokseen. Suunnittelutyön kokonaisuudesta ja erityissuunnitelmien yhteensopivuudesta vastaa rakennuksen pääsuunnittelija.

Pääsuunnittelijan, rakennussuunnittelijan ja erityisalan suunnittelijoiden on oltava päteviä. Heiltä edellytetään tehtävään soveltuvaa rakennusalan korkeakoulututkintoa. Vaihtoehtoisesti hänellä voi olla aikaisempi vastaava rakennusalan tutkinto ja työkokemusta.

Pienehkön tai teknisiltä ominaisuuksiltaan tavanomaisen rakennuksen tai teknisen järjestelmän suunnittelijana voi hankkimaansa kokemusta vastaavasti toimia myös henkilö, joka on suorittanut talonrakennuksen tai asianomaisen erityisalan opintosuunnalla teknikon tai sitä vastaavan aikaisemman tutkinnon.

Rakennushankkeeseen ryhtyvällä tulee olla hankkeen vaativuus huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö (119 §). Lain vaatimuksen täyttyminen merkitsee sitoutumista pätevän henkilöstön käyttämiseen.

Lain edellyttämä pääsuunnittelija vastaa rakennuksen suunnittelussa sen kokonaisuudesta ja laadusta. Rakennuksen pääpiirustukset laatii rakennussuunnittelija. Lisäksi on yleisesti useita erityisalan suunnittelijoita.

Suunnittelijan pätevyys arvioidaan ja todetaan lupakohtaisesti. Suunnittelijan kelpoisuuden arvioinnin pääperusteina ovat koulutus ja kokemus. Vaatimustasoon vaikuttaa rakennushankkeen laatu ja tehtävän vaativuus. Arviointiperusteisiin vaikuttaa myös rakennuksen ja tilojen käyttötarkoitus, kuormitusten ja palokuormien, suunnittelu-, laskenta- ja mitoitusmenetelmien, ympäristövaatimusten sekä suunnitteluratkaisun tavanomaisesta poikkeavuus (MRL 123 § 2 mom.).

Kustakin erityissuunnitelmasta vastaava henkilö huolehtii siitä, että suunnitelma täyttää sille asetetut vaatimukset. Jos erityissuunnitelman on laatinut useampi suunnittelija, näistä yhden tulee olla nimetty tämän alan kokonaisuudesta vastaavaksi suunnittelijaksi. Vastaavan suunnittelijan tulee allekirjoittaa kaikki suunnittelualansa piirustukset.

Pääsuunnittelija

- Pääsuunnittelijan kelpoisuuden tulee olla riittävä eri toimialojen suunnitelmien yhteensovittamiseen ja toteutuksen seurantaan. Toisinaan pääsuunnittelijaksi voidaan nimetä jokin erityisalan suunnittelija esim. rakennesuunnittelija.
- Pienehkössä tai teknillisiltä ominaisuuksiltaan tavanomaisen rakennuksen tai teknisen järjestelmän tai vähäisen kohteen pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan tehtävät voidaan antaa saman henkilön hoidettavaksi, jos hän täyttää molemmille tehtäville asetetut kelpoisuusvaatimukset.

Rakennussuunnittelijalla

- tulee olla asianomaiseen suunnittelutehtävään soveltuva korkeakoulututkinto (MRA 48 § 1 mom.) sekä riittävä kokemus kyseisen suunnittelualan tehtävästä (arkkitehti ja diplomi-insinööri, rakennusarkkitehti AMK, rakennusinsinööri AMK). Kelpoisuusvaatimuksen täyttää myös aikaisempi rakennusalan korkea-asteen tai sitä vastaava tutkinto (RA ja RI).

- Pienehkön tai teknisiltä ominaisuuksiltaan tavanomaisen rakennuksen suunnittelijana voi hankkimaansa kokemusta vastaavasti toimia myös henkilö, joka on suorittanut talonrakennuksen tai asianomaisen erityisalan opintosuunnalla teknikon tai sitä vastaavan aikaisemman tutkinnon (rkm).
- Vaativuudeltaan vähäisenä pidettävässä suunnittelutehtävässä voi toimia myös henkilö, jolla ei ole edellä tarkoitettua tutkintoa, mutta jolla voidaan katsoa olevan rakennuskohteen tai suunnittelutehtävän laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä osaaminen.

Erityisalojen suunnittelija

- Erityisalan suunnittelijan on oltava pätevä. Häneltä edellytetään tehtävään soveltuvaa rakennusalan korkeakoulututkintoa. Vaihtoehtoisesti hänellä voi olla aikaisempi vastaava rakennusalan tutkinto ja työkokemusta. Pienehkön rakennuksen suunnittelijalla on oltava asetuksessa säädetty rakennusalan tutkinto.
- Kustakin erityissuunnitelmasta vastaava henkilö huolehtii siitä, että suunnitelma täyttää sille asetetut vaatimukset. Jos erityissuunnitelman on laatinut useampi suunnittelija, näistä yhden tulee olla nimetty tämän alan kokonaisuudesta vastaavaksi suunnittelijaksi. Vastaavan suunnittelijan tulee allekirjoittaa kaikki suunnittelualan piirustukset.
- Kokonaisuudesta huolehtivan suunnittelijan kelpoisuuden tulee olla riittävä eri toimialojen suunnitelmien yhteensovittamiseen ja toteutuksen seurantaan.

Suunnittelijan kelpoisuus –lomakkeessa esitetään pää- ja rakennussuunnittelijan lisäksi erityisalojen suunnittelijat. Lomake tulee liittää lupahakemukseen.

Jos suunnittelijan kelpoisuudesta ei ole riittävästi tietoa rakennusvalvontatoimistossa, niin ao. suunnittelijan tulee toimittaa lisäselvitystä hankkimastaan koulutuksesta ja suunnittelukokemuksesta. Rakennusvalvontatoimisto arvioi suunnittelijoiden kelpoisuuden.

Pääsuunnittelijan ja rakennussuunnittelijan kelpoisuuden arviointi kuuluu osana lupahakemuksen käsittelyyn. Arviointi suoritetaan asiakohtaisesti edellä selvitettyihin kelpoisuusvaatimuksiin perustuen.

Jos arvioinnissa päädytään siihen, ettei suunnittelijalla ole hankkeen edellyttämää kelpoisuutta ja ammattitaitoa, niin asiasta huomautetaan rakennuttajalle, jolle varataan tilaisuus lisäselvityksen esittämiseen asiassa.

Mikäli lisäselvitysten jälkeenkään suunnittelijan kelpoisuutta ei voida hyväksyä, tulee rakennuttajan vaihtaa suunnittelijaksi kelpoisuusehdot täyttävä henkilö.